

J U L E S V E R N E

Van de aarde

naar de

maan

De Buitengewone Reizen

1865

Voorwoord

Van de aarde naar de maan verscheen in 1865 in het tijdschrift *Journal des Débats*, en hetzelfde jaar als boek bij Hetzel. Het was Vernes negende roman en een van zijn meest ambitieuze: een verhaal over een stel Amerikaanse kanonnenliefhebbers die besluiten een projectiel naar de maan te schieten — met mensen erin. De maanlanding zou pas in 1969 werkelijkheid worden. Verne schreef dit in 1865. Wat het boek zo bijzonder maakt, is niet de fantasie maar de precisie. Verne rekende alles na. De snelheid die nodig is om de aardse zwaartekracht te overwinnen — hij benaderde de correcte waarde. De locatie van de lancering in Florida — bijna exact de plek waar Cape Canaveral later zou worden gebouwd. De duur van de reis — zijn schatting lag dicht bij de werkelijke vluchttijd van Apollo 11. Generaties na hem zouden zijn boek lezen als een bijna-profetie. Maar Verne was geen ingenieur die zich in een schrijver had vergist. Hij was een komisch schrijver met een encyclopedische kennis. Het *Kanonclub* is een satire op de Amerikaanse nationale karakter: de hyperbool, de organisatiedrift, de vrijgevigheid op grote schaal en de volstrekte blindheid voor menselijke maat. Barbicane en zijn vrienden zijn even ridicuul als bewonderenswaardig. Verne bewondert Amerika en lacht erom tegelijk. De roman heeft een vervolg: *Rondom de maan* (1870), waarin de drie reizigers de maan omcirkelen maar er nooit op landen. Samen vormen de twee boeken een van de grote science-fictiondubbels uit de negentiende eeuw — samen met *De reis naar het middelpunt van de aarde* (1864) en *Twintigduizend mijlen onder zee* (1870) de kern van Vernes wetenschappelijke mythologie. Lees dit boek als wat het is: een komedieroman over de menselijke droom van het heelal, geschreven door iemand die die droom serieus nam zonder de grappigheid ervan te vergeten. De wetenschap is echt. De humor is ook echt. Bij Verne gaan die twee altijd samen.

— *De redactie*

Inhoudsopgave

I.....	6
II.....	13
III.....	20
IV.....	24
V.....	29
VI.....	35
VII.....	40
VIII.....	49
IX.....	55
X.....	62
XI.....	68
XII.....	74
XIII.....	80
XIV.....	86
XV.....	93
XVI.....	98
XVII.....	104
XVIII.....	105
XIX.....	114
XX.....	122
XXI.....	131
XXII.....	140
XXIII.....	146
XXIV.....	153
XXV.....	158
XXVI.....	164

XXVII	169
XXVIII	173

I

Het kanonclub

Tijdens de burgeroorlog in de Verenigde Staten ontstond in Baltimore, hartje Maryland, een nieuwe en zeer invloedrijke vereniging. Iedereen weet hoe sterk het militaire instinct bij dit volk van reders, kooplieden en werktuigbouwers tot ontplooiing kwam. Gewone handelaars stapten over hun toonbank heen en maakten zich plotseling tot kapitein, kolonel of generaal, zonder ooit een voet in West Point te hebben gezet; al spoedig evenaarden ze in de kunst van de oorlogvoering hun collega's van de oude wereld en behaalden, net als zij, overwinningen door met gulle hand kogels, miljoenen en mensen te verspillen.

Toch overtroffen de Amerikanen de Europeanen op één punt bijzonder: de wetenschap van de ballistiek. Niet dat hun wapens een hogere graad van volmaaktheid bereikten, maar ze kregen afmetingen die ongekend waren en daardoor een bereik dat tot dan toe onbekend was gebleven. Wat betreft schuin, duikend of rechtstreeks vuur, schuin en enfiladevuur of kruisvuur hadden de Engelsen, Fransen en Pruisen niets meer te leren; maar hun kanonnen, houwitsers en mortieren leken bij de ontzagwekkende stukken van de Amerikaanse artillerie niet meer dan zakpistolen.

Dat hoeft niemand te verbazen. De Yankees, de beste werktuigkundigen ter wereld, zijn van nature ingenieurs zoals de Italianen musici zijn en de Duitsers metafysici. Niets is dus natuurlijker dan dat zij hun stoutmoedige vernuft ook in de ballistiek legden. Vandaar die reusachtige kanonnen, veel minder nuttig dan naaimachines, maar even verbazingwekkend en nog meer bewonderd. Iedereen kent de wonderen van Parrott, Dahlgren en Rodman. De

Armstrongs, Pallisers en Treuille de Beaulieus konden niet anders dan het hoofd buigen voor hun overzeese concurrenten.

Tijdens die vreselijke strijd tussen Noordelijken en Zuidelijken stonden de artilleristen dan ook hoog aangeschreven; de bladen van de Unie prezen hun uitvindingen met enthousiasme en er was geen kleine koopman of naïeve sul die niet dag en nacht zijn hoofd brak over onzinnige baanberekeningen.

Zodra een Amerikaan een idee heeft, zoekt hij een tweede Amerikaan die het deelt. Zijn ze met drieën, dan kiezen ze een voorzitter en twee secretarissen. Met vieren benoemen ze een archivaris en het bestuur is gevormd. Met vijven roepen ze een algemene vergadering bijeen en de club is een feit. Zo ging het ook in Baltimore. Degene die als eerste een nieuw kanon uitvond, sloot zich aan bij de eerste die het goot en de eerste die het boorde. Dat vormde de kern van het Kanonclub. Een maand na de oprichting telde het al achttienhonderddrieëndertig gewone leden en dertigduizend vijfhonderdvijfenzeventig correspondenten. Wie tot de vereniging wilde toetreden, moest aan één onontbeerlijke voorwaarde voldoen: een kanon hebben bedacht of op zijn minst verbeterd; bij gebrek daaraan mocht het ook een ander vuurwapen zijn. Maar om eerlijk te zijn: de uitvinders van vijftien schots revolvers, draaibare karabijnen of sabelpistolen genoten weinig aanzien. De artilleristen gingen in alle opzichten boven hen staan.

'De achting die ze genieten,' zei eens een van de meest geleerde sprekers van het Kanonclub, 'staat in verhouding tot de massa van hun kanon en in directe relatie tot het kwadraat van de afstand die hun projectielen afleggen!'

Bijna had hij de wet van Newton over de universele zwaartekracht naar de zedelijke wereld overgebracht. Nadat het Kanonclub was opgericht, kan men zich voorstellen wat het inventieve genie van de Amerikanen op dit gebied voortbracht. De oorlogstuigen groeiden tot kolossale afmetingen en de projectielen doorkliefden, ver voorbij de toegestane grenzen, onschuldige wandelaars. Al die uitvindingen lieten de schuchtere instrumenten van de Europese artillerie ver achter zich. Enkele cijfers mogen dat aantonen.

Vroeger, in de goede oude tijd, doorboorde een kogel van zesendertig pond op driehonderd voet afstand zesendertig paarden in de flank en achtenzestig man. Dat was nog kinderspel. Sindsdien hebben de projectielen grote vorderingen gemaakt. Het Rodman-kanon, dat op zeven mijl een kogel van een halve ton wierp, zou gemakkelijk honderdvijftig paarden en driehonderd man hebben geveld. In het Kanonclub werd zelfs voorgesteld om er een plechtige proef mee te nemen. De paarden waren bereid de proef te doorstaan, maar helaas ontbraken de mensen. Hoe het ook zij, het effect van die kanonnen was bijzonder dodelijk; bij elke ontlading vielen de strijders neer als korenaren onder de sikkel. Wat betekenden tegenover zulke projectielen die beroemde kogel die bij Coutras in 1587 vijftig man uitschakelde, of die andere die bij Zorndorf in 1758 veertig infanteristen doodde, of het Oostenrijkse kanon van Kesselsdorf in 1742, waarvan elke kogel zeventig vijanden velde? Wat waren die verbijsterende salvo's van Jena of Austerlitz, die het lot van de slag beslisten? Men had tijdens de burgeroorlog heel wat ergere dingen gezien! Bij Gettysburg trof een conisch projectiel uit een getrokken kanon honderddrieënzeventig Geconfedereerden; bij de oversteek van de Potomac zond een Rodman-kogel tweehonderdvijftien Zuidelijken naar een duidelijk betere wereld. Ook moet worden vermeld een ontzagwekkende mortier, bedacht door J.-T. Maston, vooraanstaand lid en eeuwigdurend secretaris van het Kanonclub, waarvan het resultaat nog veel dodelijker was: bij zijn eerste schot doodde hij, waarlijk, driehonderdzevenendertig personen -- doordat hij barstte, wel te verstaan! Wat valt er nog toe te voegen aan zulke veelzeggende cijfers? Niets. Men zal dan ook zonder tegenspraak het volgende rekenwerk van statisticus Pitcairn aanvaarden: deelt men het aantal slachtoffers door het aantal leden van het Kanonclub, dan komt men tot de slotsom dat elk lid gemiddeld tweeëntwintighonderdvijfenzeventig man en een fractie voor zijn rekening had gedood. Bij zo'n getal springt het in het oog dat deze geleerde kring slechts één zorg kende: de vernietiging van de mensheid met een filantropisch doel, en de verbetering van oorlogswapens als werktuigen van de beschaving.

Het was een gezelschap van uitroeierende engelen, overigens de beste kerels ter wereld. Men moet er wel bij zeggen dat deze Yankees, dapper in alle omstandigheden, het niet bij theorieën lieten en zelf hun huid waagden. Onder hen bevonden zich officieren van elke rang, luitenants zowel als generaals, militairen van alle leeftijden: degenen die nog maar net aan hun loopbaan begonnen en zij die oud werden op hun affuit. Velen bleven op het slagveld en hun namen sierden het erelijst van het Kanonclub; van wie terugkeerden droegen de meesten de sporen van hun onmiskenbare moed. Krukken, houten benen, kunstarmen, haakhanden, rubberen kaken, zilveren schedels, platina neuzen -- niets ontbrak aan de verzameling. En dezelfde Pitcairn berekende dat er in het Kanonclub niet eens één arm was op vier personen en slechts twee benen op zes. Maar die dappere artilleristen keken daar niet zo nauw naar en voelden zich terecht trots wanneer een slagverslag meldde dat het aantal slachtoffers tienmaal zo groot was als het aantal afgevuurde projectielen.

Toch kwam er een droevige, treurige dag: de vrede werd getekend door de overlevenden van de oorlog, de knallen stierven langzaam weg, de mortieren zwegen, de houwitsers werden voor langdurig gemuilkorfd en de kanonnen keerden met gebogen hoofd terug naar de arsenalen; de kogels stapelden zich op in de parken, de bloedige herinneringen vervaagden, de katoenvelden tierden welig op de rijk bemeste akkers, de rouwkleren sleten weg met het verdriet en het Kanonclub zank weg in diepe ledigheid. Sommige harde werkers, onvermoeibare rekenaars, bogen zich nog over ballistische berekeningen; ze droomden nog altijd van reuzenbommen en ongeëvenaarde granaten. Maar zonder praktijk, waartoe dan die ijdele theorieën? De zalen raakten leeg, de bedienden sliepen in de voorvertrekken, de kranten schimmelden op de tafels, uit de donkere hoeken klonk triest gesnurk en de leden van het Kanonclub, vroeger zo rumoerig, nu tot zwijgen gebracht door een rampzalige vrede, dommelden weg in dromen over platonische artillerie.

'Het is treurig,' zei op een avond de brave Tom Hunter, terwijl zijn houten benen in de haard van de rookkamer verkoolden. 'Niets te doen! Niets te

hopen! Wat een saaie toestand! Waar zijn de dagen dat het kanon je elke ochtend wekte met zijn vrolijke knallen?'

'Die tijd is voorbij,' antwoordde de kwieke Bilsby, die vergeefs probeerde zijn ontbrekende armen uit te rekken. 'Toen was het een genot! Je ontwierp je houwitsers, zodra hij gegoten was rende je hem voor de vijand uit te proberen; daarna keerde je terug naar het kamp met een schouderklopje van Sherman of een handdruk van McClellan! Maar nu zijn de generaals terug achter hun toonbank en in plaats van projectielen verzenden ze onschuldige katoenballen! Ach, bij Sint Barbara, de toekomst van de artillerie is in Amerika verloren!'

'Ja, Bilsby,' riep kolonel Blomsberry uit, 'dat zijn bittere teleurstellingen! Op een dag verlaat je je rustige gewoonten, je oefent je in het hanteren van wapens, je laat Baltimore achter je voor het slagveld, je gedraagt je als een held en twee, drie jaar later moet je de vrucht van al die inspanningen prijsgeven, wegwijnen in een droevige werkeloosheid en je handen in je zakken steken.'

Wat de dappere kolonel ook zei, hij zou grote moeite hebben gehad om zo'n teken van ledigheid te geven, want zakken ontbraken hem allerm minst.

'En geen oorlog in zicht!' zei toen de vermaarde J.-T. Maston, terwijl hij met zijn ijzeren haak over zijn gutapercha-schedel krabde. 'Geen wolkje aan de horizon, en dat terwijl er in de kunst van de artillerie zoveel te doen valt! Ik, die hier spreek, heb vanmorgen nog een ontwerp voltooid, met plattegrond, doorsnede en aanzicht, van een mortier die de wetten van de oorlog zou veranderen!'

'Werkelijk?' antwoordde Tom Hunter, onwillekeurig denkend aan de laatste proef van de eerwaarde J.-T. Maston. 'Werkelijk,' zei deze. 'Maar waartoe al die voltooide studies, al die overwonnen moeilijkheden? Is dat niet puur tijdverlies? De volkeren van de Nieuwe Wereld lijken het erover eens te zijn in vrede te leven, en onze krijgslustige Tribune voorspelt al catastrofes door de schandalige bevolkingsgroei!'

'Toch, Maston,' hernam kolonel Blomsberry, 'in Europa wordt nog altijd gevochten om het beginsel der nationaliteiten te verdedigen!' 'En dan?'

'Dan zou er daar misschien iets te proberen vallen, en als men onze diensten zou aanvaarden...' 'Meent u dat?' riep Bilsby uit. 'Ballistiek ten dienste van vreemdelingen!'

'Dat is altijd beter dan helemaal niets doen,' riposteerde de kolonel.

'Zeker,' zei J.-T. Maston, 'dat zou beter zijn, maar aan zo'n uitweg mag zelfs niet worden gedacht.'

'Waarom niet?' vroeg de kolonel. 'Omdat ze in de Oude Wereld ideeën over bevordering hebben die al onze Amerikaanse gewoonten zouden doorkruisen. Die mensen daar kunnen zich niet voorstellen dat je generaal kunt worden zonder eerst onderluitenant te zijn geweest; dat zou betekenen dat je geen goed richter kunt zijn zonder zelf het kanon te hebben gegoten! Dat is eenvoudig...'

'Onzinnig!' riep Tom Hunter uit, terwijl hij met zijn bowie-mes de armleuning van zijn stoel aan flarden sneed. 'En nu de zaken zo staan, rest ons niets dan tabak te planten of walvisolie te stoken!'

'Hoezo!' bulderde J.-T. Maston. 'Zouden we de laatste jaren van ons leven niet besteden aan de verbetering van vuurwapens? Zou er geen nieuwe gelegenheid komen om de reikwijdte van onze projectielen te beproeven? Zou de hemel niet meer oplichten door de flits van onze kanonnen? Zou er geen internationaal geschil opduiken dat ons in staat stelt oorlog te verklaren aan een of andere trans-Atlantische mogendheid? Zouden de Fransen niet één van onze stoomschepen tot zinken brengen en de Engelsen niet, in strijd met het volkenrecht, drie of vier van onze landgenoten ophangen?' 'Nee, Maston,' antwoordde kolonel Blomsberry, 'dat geluk zullen we niet hebben! Nee, geen van die voorvallen zal zich voordoen, en als het toch gebeurt, zouden we er geen gebruik van maken! De Amerikaanse prikkelbaarheid neemt met de dag af en we vervallen tot slapheid!' 'Ja, we vernederen ons!' riep Bilsby.

'En men vernedert ons!' riposteerde Tom Hunter.

'Het is maar al te waar,' antwoordde J.-T. Maston met nieuwe vuur. 'Er hangen duizend redenen in de lucht om te vechten en men vecht niet! Men

spaart armen en benen, en dat ten bate van lieden die er niets mee weten! Kijk, zonder ver te zoeken: behoorde Noord-Amerika vroeger niet aan de Engelsen?'

'Zeker,' antwoordde Tom Hunter, woest porrend met het eind van zijn kruk. 'Welnu,' vervolgde J.-T. Maston, 'waarom zou Engeland op zijn beurt niet aan de Amerikanen toebehoren?'

'Dat zou niet meer dan rechtvaardig zijn,' riposteerde kolonel Blomsberry. 'Ga dat maar aan de president van de Verenigde Staten voorstellen,' riep J.-T. Maston, 'en kijk eens hoe hij u ontvangt!'

'Hij zal ons slecht ontvangen,' mompelde Bilsby tussen de vier tanden die hij uit de strijd had gered. 'Bij mijn ziel,' riep J.-T. Maston, 'bij de volgende verkiezingen hoeft hij niet op mijn stem te rekenen!'

'Nor op de onze,' antwoordden deze krijgshaftige invaliden eensgezind. 'Ondertussen,' besloot J.-T. Maston, 'en om kort te gaan: als men mij geen gelegenheid geeft mijn nieuwe mortier op een echt slagveld te beproeven, neem ik ontslag als lid van het Kanonclub en begraaft ik me in de savannen van Arkansas!' 'Wij gaan met u mee,' antwoordden de toehoorders van de stoutmoedige J.-T. Maston.

Zo stond het ervoor, de gemoederen raakten steeds meer verhit en de club dreigde spoedig uiteen te vallen, toen een onverwachte gebeurtenis die betreurenswaardige ramp verhinderde.

De dag na dat gesprek ontving elk lid van de kring een rondschrijven, luidend als volgt: Baltimore, 3 oktober.

De voorzitter van het Kanonclub heeft de eer zijn collega's mede te delen dat hij tijdens de vergadering van de 5e dezer een mededeling zal doen die hen zeer zal interesseren. Hij verzoekt hun derhalve, alle andere zaken terzijde latend, gevolg te geven aan de uitnodiging die hun bij dezen wordt gedaan.

Met de meeste hoogachting,

IMPEY BARBICANE, Voorzitter van het Kanonclub.

II

De mededeling van voorzitter Barbicane

Op 5 oktober, om acht uur 's avonds, verdrong zich een compacte menigte in de zalen van het Kanonclub aan Union Square 21. Alle leden die in Baltimore woonden, hadden gehoor gegeven aan de oproep van hun voorzitter. Wat de correspondenten betreft: de sneltreinen brachten ze bij honderden de stad binnen, en hoe groot de vergaderzaal ook was, al die geleerden vonden er geen onderkomen. De stroom liep daarom door naar de aangrenzende vertrekken, de gangen in en tot halverwege de binnenplaatsen. Daar mengde zich het gewone volk dat zich bij de deuren verdrong; iedereen wilde vooraan staan, allemaal even nieuwsgierig naar de gewichtige aankondiging van voorzitter Barbicane. Ze duwden, drongen, persten zich tegen elkaar met die ongedwongen vrijpostigheid die eigen is aan menigten die zijn opgegroeid met het denkkeeld van zelfbestuur.

Die avond zou een vreemdeling in Baltimore, al bood hij goud, niet in de grote zaal zijn doorgedrongen; die was uitsluitend voorbehouden aan de gewone en de corresponderende leden. Niemand anders kreeg er toegang, en zelfs de notabelen van de stad, de raadsleden van het selectiecollege, moesten zich onder hun stadsgenoten mengen om flarden van het nieuws op te vangen.

De reusachtige zaal bood intussen een merkwaardig schouwspel. Het ruime gebouw was wonderwel geschikt voor zijn doel. Hoge zuilen, opgetrokken uit op elkaar gestapelde kanonnen met dikke mortieren als voetstuk, droegen de fijne, opengewerkte gewelven van gietijzer, ware kantwerken die met een stans waren geslagen. Aan de wanden hingen wapenborden met espingolen, tromblons, haakbussen, karabijnen en alle

mogelijke oude en nieuwe vuurwapens, in een sierlijk vlechtwerk bijeengebonden. Uit duizend revolvers, samengevoegd tot luchters, vlamde het gas in volle kracht; girandolen van pistolen en kandelaars van in bossen gebundelde geweren maakten het schitterende licht compleet. Modellen van kanonnen, bronzen staaltjes, richtkruisen vol kogelgaten, pantserplaten die door inslagen waren verbrijzeld, sets van aanzetters en schrobbers, kettingen van bommen, slingers van projectielen, guirlandes van granaten -- kortom, al het gereedschap van de artillerist verraste het oog door de verbazingwekkende opstelling en wekte de indruk dat het meer tot versiering dan tot doden diende.

Op de ereplaats, onder een fraaie glazen stolp, lag een brokstuk van een sluitstuk, verbogen en gebarsten door de kracht van het kruit -- een kostbaar overblijfsel van het kanon van J.-T. Maston.

Aan het uiteinde van de zaal zat de voorzitter, geflankeerd door vier secretarissen, op een brede verhoging. Zijn stoel, op een fraai bewerkt affuit geplaatst, had de forse vorm van een mortier van tweeëndertig duim; hij stond onder een hoek van negentig graden en hing aan draaipunten, zodat de voorzitter er, net als in een schommelstoel, een behaaglijke wiegbeweging aan kon geven, bijzonder welkom bij grote hitte. Op het bureau, een brede plaat staal gedragen door zes carronades, stond een inktkoker van verfijnde smaak, vervaardigd uit een fraai bewerkte biscaiense kogel, en een bel die bij gelegenheid knalde als een revolver. Tijdens de verhitte discussies kon dit nieuwe soort bel amper boven het stemgeweld van die opgewonden artilleristen uitkomen.

Voor het bureau stonden banken in zigzag opgesteld, als de linies van een verschaning, met bastions en courtines waar alle leden van het Kanonclub plaats vonden. Die avond kon men gerust zeggen: 'de wallen waren goed bezet'. Men kende de voorzitter goed genoeg om te weten dat hij zijn collega's niet voor niets bijeen had geroepen.

Impey Barbicane was een man van veertig jaar, kalm, koel, streng, met een ernstige en geconcentreerde geest; precies als een chronometer, onvermoeibaar van aard, onwrikbaar van karakter; weinig ridderlijk, maar wel

avontuurlijk, en zelfs in zijn stoutmoedigste ondernemingen bracht hij steeds praktische denkbeelden mee -- het prototype van de Nieuw-Engelse Yankee, de noordelijke kolonist, nakomeling van die Roundheads die de Stuarts zo noodlottig waren geweest, en onverzoenlijke vijand van de zuidelijke gentlemen, de oude Cavaliers van het moederland. Kortom, een Yankee uit één stuk.

Barbicane had een groot fortuin verdiend in de hout handel; tijdens de oorlog tot directeur van de artillerie benoemd, toonde hij zich rijk aan uitvindingen; stoutmoedig in zijn denkbeelden, gaf hij de ontwikkeling van dit wapen een sterke impuls en bracht hij de experimentele wetenschap een ongekende vaart bij.

Hij was van gemiddelde lengte en vormde een zeldzame uitzondering in het Kanonclub doordat hij al zijn ledematen nog bezat. Zijn scherpe trekken leken met liniaal en passer getekend; en als men, om iemands aard te doorgronden, diens profiel moet bekijken, dan bood Barbicane van opzij de onmiskenbare kenmerken van energie, durf en koelbloedigheid.

Op dat ogenblik zat hij roerloos in zijn stoel, zwijgend, in zichzelf gekeerd, de blik naar binnen gericht, beschut onder zijn hoge hoed -- die zwarte zijden cilinder die op Amerikaanse schedels lijkt vastgeschroefd.

Zijn collega's praatten luidruchtig om hem heen zonder hem af te leiden; ze vroegen elkaar van alles, waagden zich op het terrein van gissingen, bekeken hun voorzitter en trachtten tevergeefs het ondoorgrondelijke van zijn onverstoorbare gezicht te doorgronden.

Toen de klok in de grote zaal acht uur sloeg, veerde Barbicane plotseling op alsof een veer hem in beweging bracht. Er viel een algemene stilte en de spreker nam met enigszins plechtige stem het woord:

'Waarde collega's, te lang al heeft een onvruchtbare vrede de leden van het Kanonclub in een betreurenswaardige ledigheid gedompeld. Na een periode van enkele jaren, zo rijk aan gebeurtenissen, moesten we onze werkzaamheden staken en stokstijf blijven staan op de weg van de vooruitgang.

Ik aarzel niet het hardop te zeggen: elke oorlog die ons de wapens weer in handen zou geven, zou welkom zijn...'

'Ja, oorlog!' riep de onstuimige J.-T. Maston.

'Luister! Luister!' klonk het van alle kanten.

'Maar oorlog,' vervolgde Barbicane, 'oorlog is in de huidige omstandigheden onmogelijk, en hoezeer mijn eerwaarde onderbreker ook mag hopen, er zullen nog vele jaren verstrijken voordat onze kanonnen op een slagveld bulderen. We moeten ons dus schikken en in een andere richting voedsel zoeken voor de onrust die ons verteert!'

De vergadering voelde dat de voorzitter het heikele punt naderde. De aandacht verdubbelde.

'Al enkele maanden, waarde collega's,' ging Barbicane verder, 'vraag ik me af of we, binnen ons eigen vakgebied blijvend, niet een grote proef zouden kunnen ondernemen die het negentiende-eeuwse tijdperk waardig is, en of de vooruitgang van de ballistiek ons niet in staat zou stellen die tot een goed einde te brengen. Ik heb gezocht, gewerkt, berekend, en uit mijn studies is de overtuiging voortgekomen dat we moeten slagen in een onderneming die in elk ander land onuitvoerbaar zou lijken. Dit plan, langdurig voorbereid, zal het onderwerp van mijn mededeling vormen; het is u waardig, het is het verleden van het Kanonclub waardig en het zal niet nalaten opzien te baren in de wereld!'

'Veel opzien?' riep een vurige artillerist.

'Veel opzien in de letterlijke zin des woords,' antwoordde Barbicane.

'Niet onderbreken!' riepen verschillende stemmen.

'Ik verzoek u dus, waarde collega's,' hernam de voorzitter, 'mij uw volle aandacht te schenken.'

Een siddering liep door de zaal. Barbicane zette met een snelle beweging zijn hoed stevig op en vervolgde met kalme stem:

'Er is niemand onder u, waarde collega's, die de Maan niet heeft gezien, of er althans over heeft horen spreken. Verwondert u niet als ik u hier over het hemellichaam van de nacht kom spreken. Misschien is het ons gegeven de Columbus te worden van die onbekende wereld. Begrijp mij, steun mij met al uw kracht, ik zal u naar haar verovering leiden, en haar naam zal zich voegen bij die van de zesendertig staten die dit grote land van de Unie vormen!'

'Hoera voor de Maan!' riep het Kanonclub eenstemmig.

'Men heeft de Maan veel bestudeerd,' vervolgde Barbicane. 'Haar massa, dichtheid, gewicht, omvang, samenstelling, bewegingen, afstand en haar rol in het zonnestelsel zijn nauwkeurig vastgesteld; er bestaan selenografische kaarten van een volmaaktheid die die van de aardse kaarten evenaart, zo niet overtreft; de fotografie heeft van onze satelliet afbeeldingen opgeleverd van ongeëvenaarde schoonheid. Kortom, men weet van de Maan alles wat de wiskunde, de sterrenkunde, de geologie en de optica haar kunnen ontfutselen; maar tot op heden is er nooit rechtstreeks contact met haar gelegd.'

Een hevige golf van belangstelling en verbazing begroette deze woorden.

'Sta mij toe,' hernam hij, 'u in enkele woorden te herinneren hoe sommige vurige geesten, die zich waagden aan denkbeeldige reizen, beweerden de geheimen van onze satelliet te hebben doorgrond. In de zeventiende eeuw pochte een zekere David Fabricius dat hij met eigen ogen bewoners van de Maan had gezien. In 1649 publiceerde een Fransman, Jean Baudoin, Het Reisverhaal naar de Maanwereld door Domingo Gonsales, Spaanse avonturier. In dezelfde tijd bracht Cyrano de Bergerac zijn vermaarde expeditie uit, die in Frankrijk zoveel succes had. Later schreef een andere Fransman -- die lieden hielden zich veel met de Maan bezig -- ene Fontenelle, de Meervoudigheid der Werelden, een meesterwerk in zijn tijd; maar de wetenschap, voortschrijdend, verplettert zelfs meesterwerken! Omstreeks 1835 vertelde een pamflet, vertaald uit de New York American, dat sir John Herschel, naar de Kaap de Goede Hoop gezonden voor astronomische waarnemingen, de Maan met behulp van een verbeterde telescoop met binnenverlichting tot op tachtig yards afstand had gebracht. Hij zou toen duidelijk grotten hebben gezien waarin nijlpaarden

leefden, groene bergen met gouden kantjes, schapen met ivoren hoorns, witte reeën en bewoners met vliezige vleugels als van een vleermuis. Dit geschrift, werk van een Amerikaan genaamd Locke, kende groot succes. Maar spoedig bleek het een wetenschappelijke mystificatie, en de Fransen waren de eersten die erom lachten.

'Lachen om een Amerikaan!' riep J.-T. Maston. 'Dat is een casus belli!...'

'Wees gerust, mijn waarde vriend. De Fransen waren, vóór ze lachten, volkomen door onze landgenoot misleid. Om dit korte overzicht af te ronden: een zekere Hans Pfaall uit Rotterdam steeg op in een luchtballon gevuld met een gas dat uit stikstof was gewonnen en zevenendertig maal lichter dan waterstof; na negentien dagen bereikte hij de Maan. Ook dit reisverhaal, net als de vorige pogingen, was louter verbeelding, maar het kwam van de hand van een in Amerika geliefde schrijver met een eigenaardige, peinzende geest. Ik noem Poe!'

'Hoera voor Edgar Poe!' riep de vergadering, door de woorden van haar voorzitter in vuur en vlam gezet.

'Ik ben klaar,' hernam Barbicane, 'met deze pogingen die ik zuiver literair noem en die volstrekt ontoereikend zijn om ernstige betrekkingen met het hemellichaam van de nacht tot stand te brengen. Toch moet ik toevoegen dat enkele praktische geesten hebben geprobeerd serieus contact te leggen. Zo stelde enkele jaren geleden een Duitse wiskundige voor een commissie van geleerden naar de Siberische steppen te zenden. Daar, op uitgestrekte vlakten, zouden reusachtige geometrische figuren moeten worden aangebracht met behulp van lichtspiegels, onder andere het kwadraat op de schuine zijde, door de Fransen spottend het ezelsbruggetje genoemd. "Elk intelligent wezen," zei de wiskundige, "moet de wetenschappelijke betekenis van deze figuur begrijpen. Bestaan er Selenieten, dan zullen ze met een soortgelijke figuur antwoorden; eenmaal het contact gelegd, valt er gemakkelijk een alfabet te maken waarmee men met de Maanbewoners kan spreken." Zo sprak de Duitse wiskundige, maar zijn plan is nooit uitgevoerd en tot dusverre heeft er geen rechtstreekse band bestaan tussen de Aarde en haar satelliet. Toch is het